СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 78. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 4 квітня 1930. VOL. XXXVIII. No. 78. Jersey City, N. J., Friday, April 4, 1930. THREE CENTS.

ГОТУЮТЬСЯ ОПУСТИТИ ГАЙТІ

АМЕРИКАНСЬКІ УРЯДОВЦІ ШУКАЮТЬ ЗАНЯТТЯ У СТЕЙТАХ.

ПОРТ О ПРЕНС. — Обчисляють, що американська окупація Гайті коштувала Америку понад $23,000,000. Кошти тепер змаліли, бо на острові перебуває всього тільки 700 маринарів, коли давніше було їх кілька тисяч. На загал Американці, цивільні й військові, раді би вже покинути Гайті й вернути до стейтів. Всі вони готуються до повороту, а многі з них вже знайшли собі заняття у стейтах. З того вносять, що вже приходить кінець цілій окупації.

ЄНСІ ДОЛЕТІВ ДО БЕРМЮДИ.

НАСЕЛЕННЯ ЖДАЛО НА НЬОГО И ЗГОТОВИЛО ЙОМУ СЕРДЕЧНИЙ ПРИВІТ. ДУМАЄ ВЕРТАТИ ДО НЮ ЙОРКУ И ГОТУВАТИСЯ ДО ЛЕТУ ДО ЕВРОПИ.

ГЕМИЛТОН (Бермюда). — Капітан Єнсі провів ніч разом зі своїми двома товаришами спокійно на морі. А над ранком пустився з своїм літаком „Пайлот" далі в дорогу до Бермюди. На суші мусіли перервати лет, щоби набрати ґазоліни. Коли долетіли до Гемилтону, ждала їх прибуття велика маса народу. Витав їх і поліцийний комісар, котрий „забув" їх спитати за дозвіл до злету на землю острова, якого то дозволу на ділі летуни не мали, про що комісар був уже повідомлений.

ПРИВЯЗУЄ ВЕЛИКУ ВАГУ ДО ЛЕТУ ЄНСІ.

НЮ ЙОРК. — Метеорольоґ д-р Джеймс Г. Кимбел, котрий заповів летунам до Бермюди добру дорогу, заявив, що лет Єнсі має велике значіння. Бо отсе перший раз гидроплян осів на морі й там остався цілу ніч, а потім піднісся власними силами і продовжав дальшу дорогу. Такої спроби ще досі не було.

ГУВЕР ВИПОВНИВ ЦЕНЗУСОВИЙ АРКУШ.

ВАШИНГТОН. — Дж. Стерлинґ Морен, цензусовий інспектор Дистрикту Колюмбії, зголосився до президента Гувера, щоби зібрати від нього переписні дати. На це відповів президент, що він уже виповнив переписний аркуш, а передаючи його інспекторови, заявив, що він не думає робити зі свого листка ніякої тайни й інспектор може його прочитати кождому, хто на це цікавий.

ЗНИМКИ З ПОДОРОЖІ БИРДА ДО БІГУНА.

НЮАРК. — Найшвидшим літаком перевезено з Панами ріжні знимки, які показуватимуть на фільмах, а які походять зпід полудневого бігуна. Це перші вістуни повороту адмірала Бирда й його експедиції.

ОСТОРОЖНО З ЕЛЄКТРИЧНИМИ ДРОТАМИ.

ОШЕН СИТІ (Ню Джерзи). — Мінерва Блексон, 8-літна школярка, вертала зі школи до дому й торкнулася електричного дроту, котрий звисав з електричної лінії, по якій їдуть трамваї. Дитина впала мов нежива на землю. За хвилю встала, але мала спалення на тілі й на пятах ноги.

ВУРГІС ВЖЕ ЗАПИСАВСЯ.

НЮ ЙОРК. — 2,347 переписчиків взялися до переведення перепису в Ню Йорку. В першу чергу вписали Джана Вурґіса, столітнього дідугана, котрий є гордістю Тамані Гол.

ПОХОРОН БЕЗ ЦИЛІНДРІВ.

ОЛБАНІ. — Шість послів нюйорської леґіслятури предложили рахунки за циліндри й парадні сурдути, які мусіли визичити, щоби виступити гідно при похороні, на якім вони репрезентували уряд. Стейтовий контрольор, Морис Тремен, не приняв тих рахунків, зазначуючи, що держава не узнає таких видатків. На думку Тремена, можна було брати цілком добре участь у похороні й без циліндрів .

ЖИДИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

НЮ ЙОРК. — Американська сіоністична орґанізація піддала острій критиці звіт британійської комісії в справі заворушень у Палестині. Сіоністи кажуть, що зі звіту виходить, що Жидам зроблено ласку, коли їм віддано землю їх батьків, з якої їх прогнано. А на ділі вони не мають за що дякувати Анґлії ні Арабам, бо до Палестини мають історичне право. Сіоністи підносять далі, що комісія не була судейським тілом, а більше політичним. Вона хотіла звільнити палестинську адміністрацію від усякої відвічальности, а всю вину звалити на правительство Мек Донелда.

РАТУЮТЬ ДАЛІ РАБІНІВ.

ВАШИНГТОН. — Конґресмен Дікштайн з Ню Йорку відвідав сенатора Бору, щоби його просити знов о інтервенцію перед совітами в справі кількох рабінів, яких засудили совіти на заслання на Соловецькі острови або на Сибір.

ЯПОНІЯ ДЯКУЄ.

ВАШИНГТОН. — Японський амбасадор зложив спеціяльну подяку американському урядови за поміч, яку дала Америка Японії у відбудові міста Токіо, котре навістив у 1925 р. страшний землетрус. Тепер уже місто відбудоване.

Разом з тим уже прибули до Америки 5 японських дівчат, дочки найвизначніших японських шляхтичів, котрі обідуть Америку й зложать подяку за допомогу.

БЕЗРОБІТНІ УЧИТЕЛІ.

НЮ ЙОРК. — На нюйорській учительській лісті є занотованих 3,431 учителів і учительок публичних шкіл, котрі ждуть на заняття.

$1,000,000 НА ФОНД ЗНАННЯ.

НЮ ЙОРК. — Американське фільософічне товариство зібрало на свої научні цілі $1,000,000, а що збірка так добре вдалася, то рішили зібрати ще один міліон. Товариство істнує 203 роки.

НАВІТЬ ЛЯЛЬКИ КОЛЄКТИВІЗУЮТЬ...

„Правда" повідомляє про таку подію на тлі колєктивізації. Комуністична орґанізація міста Мадинь уладила „день знищення кулака". Відділи колективістів ходили по домах і забирали і найдрібніші предмети домового вжитку. Оставили по домах голі стіни, поконфіскували білля, кухонну посуду, навіть ляльки та забавки. Колєктивізація тяглася три дні, при чому комуністичним відділам, до яких прилучилося суспільне шумовиння, приґравали дві орхестри. Опісля місцевий совіт вислав телеґраму до Сталіна, що клясова боротьба в місті закінчилася побідою пролетаріяту.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА У ВАРШАВІ.

У Варшаві на цивільному летунському майдані підчас пасажирського лету, уладженого Варшавським Аероклюбом, упав літак з висоти 80 метрів. Пасажир Маковський, співробітник „Праси Польської", що зголосився добровільно до подорожі, згинув на місці. Пільот Тшевінський помер 20 хвиль після катастрофи, перевезений до шпиталю.

БОЛЬШЕВИКИ ПРИГОТОВЛЯЛИ ДЕРЖАВНИЙ ПЕРЕВОРОТ В ЕСТОНІЇ.

Поліція в Таліні викрила комуністичну орґанізацію. При ревізії забрали богато комуністичної літератури з СРСР. Арештували 11 людей, між иншими двох аґентів із СРСР. Один з них ставив спротив і його вбили в сутичці. Більшість арештованих мала зброю. Із сконфіскованих документів виходить, що орґанізація нагальними засобами хотіла повалити теперішній устрій в Естонії. В Тарнаві арештували одну особу. Два комуністичні посли, вмішані в цю справу, втекли.

СТРАШНИЙ ВЧИНОК БОЖЕВІЛЬНОГО.

В Сеара, у місцевости Умарі, один Бразилієць у приступі божевілля побив товар на одній з фазенд. Иншим разом упав до костела, коли народ слухав богослуження, і хотів понищити статуї-фіґури. Тим разом йому це не вдалося. Та другим разом, коли в костелі була одна Бразилійка, впав божевільний знова до костела. Цим разом порубав фіґури, головний престол, розкинув по костелі Найсв. Тайни, а Бразилійці відрубав голову сокирою.

ПРИГОДА З ЛЬВОМ.

В Прудентополісі (Бразилія), на лінії Сіренеу, йшла одна з наших жінок з дитиною на руках, а поруч неї ступав малий її хлопчина. Сходячи з гори до води, малий хлопчина побачив перший по противній стороні річки у долі великого собаку. Взявши каміння, шпурляв ними на собаку. Великий цей собака встав і спустивши голову вниз, пішов у ліс. Це був великий, страшний лев. Коли настрашена жінка вернула домів, розповіла це людям. Думали люде спершу, що це тигр, але по слідах пізнали, що це був бразилійський лев — старий, бо сліди великі.

UKRAINIAN CLUB OF THIS CITY IN APPEAL TO BORAH TO SAVE SEVERAL HELD BY RED POLICE.

Members of the Ukrainian Democratic Club of Trenton have requested the aid of United States Senator William E. Borah at Washington in obtaining leniency for several Ukrainians arrested some time ago by the Communist Government in Kharkov, Ukraine.

In a letter to the Idaho Senator, the Trenton men declared that it is possible that a death sentence or long prison term may be imposed upon their former fellow countrymen and continuing, they asked him to intercede in their behalf with the Communist Government.

The Club held a meeting last Monday and decided on the following letter:

"Reports from Kharkov, Ukraine, state that the Communist government several months ago arrested Professor Serge Efremoff, scientist and secretary of the Ukrainian Scientific Academy; Wasyl Lepkovsky, Andrew Nikovsky, Vladimir Chekovsky and several others.

"In view of the fact that the said men were put under arrest as counter-revolutionists and are being held for trial, and as it is possible that a death sentence or long term imprisonment may be imposed upon them, we request you to intercede on their behalf with the Communist government as you already have so effectively done in defense of the Jewish rabbis, who were arrested by Soviet authorities.

"The members of the Democratic Club of Trenton, N. J., anxiously await a reply, as immediate action must be taken, because the trial of the men has been set down for an early date."

The letter was signed by John Morosko, the club's president, and Peter Cherkas, its secretary.

Sunday Times-Advertiser, Trenton, N. J., March 30, 1930.

ВІСІМ ЛІТ ВЯЗНИЦІ ЗА ВБИВСТВО ЖІНКИ.

В окружнім суді в Чорткові відбулася розправа проти Миколи Малика з Антонова, обвинуваченого в убистві своєї жінки. Акт обвинувачення говорить, що Малик, оженившися з молодою дівчиною, зараз по шлюбі бив її часто та знущався над нею, а коли жінка покинула його, він загрозив їй, що застрілить її, якщо вона не поверне до нього. Жінка, побоюючися нових побоїв, не вернула до чоловіка і тоді Малик убив її вистрілом з револьвера. Суд засудив його на 8 літ вязниці.

СТРАШНА ПРИГОДА.

Страшна пригода лучилася в неділю, 16 лютого, на кольонії Сенадор Коррея (Бразилія). Українські дівчата Марія Зубик і Марія Кінах вечером переходили річку Барра де Аррея, йшли домів. Видно, що з кладки впали у воду й потонули. Спостережено доперва на другий день, що їх нема дома і нема їх по противній стороні річки. Трупа Марії Зубик найдено в середу, а Марії Кінах допера в пятницю. Причиною нещастя було, що річка зібрала, а знать котрась з них перша впала у воду, а може друга, перестрашена, мимохіть покотилась у страшні филі води. Одна з дівчат мала 18, друга 14 років.

АРЕШТУВАЛИ ЗЛОДІЯ ПОЧТОВИХ МАРОК.

Повідомляють, що золочівська поліція після довшої обсервації тамошних трафік впала на слід одного із злодіїв, які вкрали в почтовім уряді Львів II. почтових марок на величезні суми. Зачувати, що арештований признався до крадежі та виявив спільників.

ҐРІЗНІ СИМПТОМИ.

У Кришвиці в Познанщині є від довшого часу безробіття. Робітники, доведені нуждою до розпуки, кинулися на днях у скількости 300 осіб на торговлі харчових продуктів і хотіли ограбити їх. Поліція стріляла до безробітних і вбила робітника Пекаревича та арештувала 14 осіб.

РЕДЬКІВНУ ВИПУСТИЛИ З ТЮРМИ.

В листопаді минулого року вбила Ольга Редьківна, учениця приватного вчительського семинаря, свою вчительку-законницю, сестру Пруденцію. Редьківну арештовано й відіслано до вязниці у Львові. Тут віддано її під досліди психіятрів. По кількамісячній обсервації лікарі ствердили, що Редьківна не може відповідати за свій вчинок, бо вона доконала його на тлі полового збочення. Таким чином застановлено слідство й Редьківну випущено на волю.

ОЗЕРО, ЩО ПОВСТАЄ ТА ЩЕЗАЄ.

На полях села Лепріняно біля Риму повстало одної ночі озеро. Мешканці села дуже здивувалися, вставши рано й побачивши неіснуюче ніколи озеро на своїх полях. Озеро мало сірчані води й як таке, що надається до лічничих цілей, стало голосним у цілій околиці. Але цими днями озеро щезло. Ледви мешканці прохололи з дива, коли тому кілька днів озеро знову стало показуватися при поверхні землі. Вчені ствердили, що в тому випадку ділають, певно, вульканічні сили.

ВІДЧИТ І ГНИЛІ ЯЙЦЯ.

Майже що року приїжджає до Львова суспендований латинський священик кс. Орачевський, котрий виголошує для публики проповіди-відчити. В них порушає він ріжні проблєми, не тільки самі релігійні.

Недавно кс. Орачевський знову загостив до Львова й заповів цикль своїх відчитів. Зараз по його приїзді латинська Митрополича Кураторія оголосила в часописах, що з відчитами кс. Орачевського, як суспендованого священика, не має нічого спільного.

Коли кс. Орачевський виголошував в понеділок, 10 березня, свій перший відчит в салі Технольоґічного Інституту при вул. Булярда на тему „Рік 1930", ендецька молодь обкинула його зігнилими яйцями, після чого повстала бійка. Поліція мусіла інтервеніювати.

Дня 12 березня мав відбутися другий відчит кс. Орачевського. Але ґрупа ендецької молоді ще перед початком відчиту станула біля каси, де продавалися білети, і своїм поступованням унеможливлювала, щоби їх купити. Кс. Орачевський, побачивши знову демонстрації проти нього, відчит відкликав.

КОМУНІСТИ РОБЛЯТЬ ПОЛЕКШІ ДЛЯ КОЛЄКТИВНИХ ГОСПОДАРСТВ

ЗМЕНШУЮТЬ ПЛАЧЕННЯ ПОДАТКУ ТА ВІДРОЧУЮТЬ СПЛАТУ БОРГІВ КОЛЄКТИВНИХ ФАРМ. ЗБІЛЬШУЮТЬ КРЕДИТИ НА ДОПОМОГУ КОМУНІСТИЧНИМ ГОСПОДАРСТВАМ.

МОСКВА (СССР). — Комуністична партія ухвалила поробити низку полекш для комуністичних колективних господарств. Полекші робляться на те, щоби притримати при колєктивах тих селян, котрі вже там знаходяться, а також щоби спонукати инших селян до приступлення в колективи.

Ці полекші такі: 1) Звільнення на два роки від податків всієї худоби та коней колективних господарств; 2) збільшення кредиту на 250 міліонів рублів для підтримки колективних фарм; 3) відрочення до кінця жнив плачення всіх боргів, які колективи вже мусять платити; 4) знесення всіх кар, які наложено на селян, котрі знаходяться в колективах і не виконали свого завдання згідно з урядовим пляном про засіви піль; 5) зменшення загальної скількости податку з колективних господарств на 1930—31 бюджетовий рік.

ІЗОЛЯЦІЯ ІТАЛІЇ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Голова італійської делеґації на морській конференції, міністер справ закордонних Ґранді, хоч і погодився з нишими чотирма головами делеґацій на відрочення засідань конференції з цієї пятниці до слідуючого тижня, тепер занепокоєний тим, що в міжчасі може прийти до остаточного порозуміння між Анґлією та Францією. Тоді вже буде пізно для італійської делеґації обґрунтовувати вимоги Італії на право тримати воєнну фльоту рівної сили з французькою.

Він говорить, що бажання инших держав відтягнути на пізніше пленарне засідання конференції заскочило його несподівано й він мусів був погодитися з иншими головами делеґацій. Італійська делеґація тепер думає, що успішні переговори між Францією та Анґлією вже поставили Італію в ізольоване положення, а тому на конференції може прийти до почвірного порозуміння, полишаючи Італію на боці.

КОСҐРЕЙВ ЗНОВУ ПРИ ВЛАДІ.

ДУБЛИН (Ірляндія). — Вилям Косґрейв знов обібраний головою ірляндського уряду. За нього голосувало 80 членів парляменту, а проти 65. Отож після вісімлітнього безперервного урядовання на становищі голови ірляндської держави він знову вернувся до влади ще більше скріпленим.

В противенство йому республиканці виставили свого кандидата, Імона Ді Валеру, але він одержав 53 голоси проти 93. Другий кандидат робітничої партії, О'Конел, одержав 13 голосів проти 78. Сподіваються, що Косґрейв знову покличе до влади всіх бувших своїх міністрів, тому політика ірляндського правительства лишиться незмінною.

БАНДИТИЗМ У КИТАЮ.

ШАНҐАЙ (Китай). — В той час, як армії нанкінського правительства та ворожих йому ґенералів готуються на своїх позиціях для роспочаття боїв, у провінції Кіянґсі бандитизм досяг небувалих розмірів. Вся ця величезна китайська провінція знаходиться в руках численних „червоних" бандитських орд, які грабують, вбивають населення та нищать його майно.

Ці бандити захоплюють чужинецьких місіонарів й звільняють їх лише тоді, коли одержать великий викуп за свої жертви. Тепер вони тримають двох місіонарів Британійців та одну Американку, вимагаючи за них 8,000 долярів викупу. Ввесь південний Китай знаходиться в повній дезорґанізації й там панує лиш анархія та окремі розбійничі вожди.

ПОЛІЦІЯ БЄ БЕЗРОБІТНИХ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Тут відбулася велика демонстрація безробітних. Натовпи безробітних облягли парлямент, домагаючися „праці й хліба". Поліція старалася розігнати демонстрантів, але вони не подавались. Тоді вона кинулася на беззбройних демонстратів зі шаблями на гостро й після завзятої бійки розігнала їх.

Притім поліція арештувала 58 демонстрантів та закувала їх в кайдани. Натовпи демонстрантів переслідували поліцію на дорозі до її головної кватири, вимагаючи звільнення арештованих. З великим трудом поліції пощастило привернути порядок.

ШАХТ УСТУПИВ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Президент Райхсбанку Шахт остаточно роспрощався зі своїми співробітниками в банку. Президент Гінденбурґ прислав йому листа, в якому підносить великі заслуги Шахта при стабілізації німецької марки й при впорядкованню фінансів німецької держави, та висловлює жаль, що він уступає зі свого високого становища.

Шахт думає оселитися біля Берліну в свойому маєтку й жити там приватним життям. На місце Шахта приходить д-р Г. Лютер, перед яким тепер стелиться дуже тяжка робота в звязку зі сплаченням Німеччиною репарацій, згідно з пляном Йонґа.

ЗАГИНУЛО 100 ЛЮДЕЙ НА ПОРОМІ.

ТОКІО (Японія). — Пором, який плив з Вакаматсу до малого міста недалеко Тобата, затопився. Катастрофа сталася ізза великого переладовання порому. На ньому знаходилося біля 200 пасажирів, з яких лише половина вратувалася від загибелі. Рахують, що більш як 100 пасажирів, майже всі Японці, загинули підчас страшної катастрофи.

РОЗБИВСЯ КРУЖЛЯК.

МАДРИД (Еспанія). — Велика буря зірвала з якора новий кружляк „Міґуель де Сервантес" і викинула його на берег. Це новий кружляк, якого будова ще навіть не закінчена.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110, of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Загряницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КРІВАВІ СЦЕНИ ПІД РОБІТНИЧИМ УРЯДОМ

Телеграма з Калькути, великого міста в Індії, найбільшій англійській кольонії в Азії, подає, що підчас суперечки індуського населення з англійською поліцією загинуло шестеро людей, а коло сотки віднесло тяжкі постріли.

Здається, що нічого надзвичайного не сталося. Бували в Індії такі сцени вже не раз і не два. Англійське панованнє над індуським царством усе зазначувалося кровопролиттям. Якраз у той час, коли в Европі збиралися аліянтські дипломати буцімто забезпечувати право самоозначення для кождого народа, в одному індуському місті англійські вояки викосили машиновими крісами кількасот Індусів.

Та сим разом подія справді незвичайна. Незвичайна вона в тому, що коли в Індії поліція мордує безоружних Індусів, в Англії на уряді сидить представник робітничої кляси, соціяліст МекДонелд. Як довго там сиділи консервативи, представники англійської шляхти, та лібералі, представники англійських капіталістів, так довго ніхто тому дуже не дивувався, що в Індії ллялася кров поневолених Індусів. Коли однак на уряді засіли представники соціялістів, ідейних висловників клясово свідомого робітництва, яке само терпить від утиску, то богато людей ждало від Англії иншої політики ніж політика консервативістів і лібералів.

До того МекДонелд, голова сього уряду, се не політичний блофер. Се не один з тих соціялістів, що до війни були противниками патріотизму й війни, а в час війни стали гукати шовіністичні кличі. Се людина засади, яка вміє держатися своїх засад проти осуду цілого народу. Від такого чоловіка можна було ждати засадничої зміни в трактованню Індусів. Та світ і від нього не діждався. В Англії уряд пропонує закони про заборону полювання на безборонних оленів, але він не рушає пальцем, щоби захоронити Індусів перед полюванням англійської поліції. Знова підтвердилася стара правда: соціялізм соціялізмом, але й робітники беруть участь у панованню свого народа чи держави над другими народами, а ніхто, навіть соціяліст, добровільно панування не зрікається.

Маємо се видовище тепер у Польщі, якою диктує соціяліст Пілсудський, котрий дає поневоленим народам Польщі коштувати всі ті прикрости, яких колись Польща зазнала від Прусії й Росії. У Москві сидять теж соціялісти, „справдішні Марксисти", які голосять засаду самоозначення аж до відорвання, а в Києві судять Українців за сепаратизм.

І так по всему світу. Поневолені не можуть ждати добровільного визволення з рук гнобителів, хочби ними були народолюбиві ідеалісти. Визволення може бути тільки вислідом власної праці поневолених, добутим проти волі поневолителів.

О. Сновида.

МАНІЯ ВЕЛИКОСТИ АБО ГОСПОДАРЧА КРІЗА В ПОЛЬЩІ.

Ніколи ще — по масовім перевороті — переживала Польща такої острої кризи господарчої, як тепер. Мабуть сею кризою треба пояснити й наглу й несподівану уступчивість диктатури перед соймом.

В чім виявляється ся криза? Передусім в кольосальній векслевій інфляції. Американські пожички, якими довший час дурили публику, показалися нездійснимими. Від кінця 1927 р. могли бути реалізовані лише маленькі комунальні позички (Варшава — 5 і Східний Горішній Шлеск — 11 міл. дол), про більші — вже не було мови. Тоді то власне й зачалася вексела інфляція.

Причини сього — се величезний розмах продукції, невідповідаючий силі купна людности, бажання на гвалт стати промисловою країною, щоб унезалежнитися від загряниці, а передусім від Німеччини. Другою причиною — є переборщений буджет і шруба подоаткова, яка випливає з тої самої манії великости і яка не під силу зубожілій людности Польщі. Коли торгівля Польщі знаходилась в дуже добрих умовах (підчас страйку англійських углекопів), буджет Польщі виносив — 2,3 міліярда злотих, але в 1928/9 — коли добра конюнктура вже слабла — сей буджет піднісся аж до 2,5 міліяр., щоби скочити на 3 міліяр. в р. 1929/30.

Таксамо оподаткування не стоїть в жадній пропорції до просперітету приватної господарки, ані до бідности людности взагалі. Урядова статистика напр. виказала, що в самій тільки Варшаві на 1,000,000 мешканців — лише 400,000 мали сталий дохід, а з того 72% мали дохід менший ніж 2,500 зол. (коло 280 дол.). Але з буджету великого уряд не хоче зрезигнувати, бо Польща хоче стати не тільки великою промисловою країною, але й великою мілітарною силою. Тому тратить на військо 837 міл. річно...

До того треба додати нездоровий етизм, коли держава перебирає у власний заряд не тільки публичні підприємства, але чисто приватні, нарешті нездорову торговельну політику з загряницею, а особливо митну війну з Німеччиною, яка принесла і далі приносить несчислимі шкоди народньому господарству в Польщі.

Ся манія великости не позволяє урядові й заопікуватися належно рільництвом, яке переходить страшенно тяжкі хвилини. Які? Най доказом буде отсей, опублікований в консервативним і проурядовім краківським „Часі" апель хліборобських кол до уряду. В апелі-резолюції читаємо: „1. Криза рільнича дійшла до такого напняття, що загрожує істнуванню навіть найсильніших господарських одиниць.

„2. Криза та, можна се отверто сказати, допровадила до банкроцтва торгівлю і стан ремісничий в містах і місточках.

„3. Супроти неможливости (о скільки положення не поправиться) виплачення робітників, як поденних так і слуги фільварочної, можуть на тім тлі повстати стрясення, небезпечні для держави".

„Час" сам називає оцю ухвалу — „остаточним апелем до уряду".

Друга польська газета — теж консервативна— „Львовскі Курєр Поранни" (31.І.) пише, що на селі навіть марної подзички не дістати, що „люде на селі ходять в одній сорочці, а є ряд місцевостий, де родина селянська разом посідає одні чоботи. Коли одне їх вложить на себе, решта мусить сидіти дома на печі... Страшні образи істинне пекло... А тимчасом ціни збіжа все спадають, так само худоби. Про опроцентовання капіталу, вложеного в землю, нема й мови".

Так представляється економічна ситуація в Польщі. Торгівля і промисл — нарікають на руїну і податки, рільництво — нарікає на скруту і податки. А уряд — замісць зайнятися піднесенням рільництва, зменшенням податків, занехаянням індустрійної мегальоманії і зменшенням неможливо роздутого (спеціяльно на армію) буджету — іде далі протоптаною стежкою.

Але всьому мусить настати кінець. Спершу хорувала воскресла Польща на політичну манію великости, отже хотіла загарбати Україну по Дніпро, Східну Прусію і Литву. Не повелося... Довелося обмежитися границями значно вужчими, хоч і того обшару, що Польща має, не вміє загосподарити, бо переростає то її сили. Таксамо виявляється тепер манія великости і на економічнім тлі. Відразу хоче зістати Польща такою промисловою країною як Німеччина, замісць вдоволитися тим, що посідає — позістати краєм аграрним. Довгі роки минули, заким отямилась Польща зі свого „сну о потендзе" в політиці. Не мало часу пройде і на те, щоб стямилась вона зі свого сну „о потендзе економічней".

А тимчасом людність терпить. Лише не знати, як довго схоче терпіти...

С. М.

ВЕСНА ІДЕ.

Весна іде.
Зимові скорби розжене,
Розібє всі окови —
Несе життя обнови;
З тепленьким сонічком пливе
І нас зове
До згоди і любови.

Ходімо враз
На стрічу золотій весні..
Геть гнів і люті злоби,
Ненависть і погорди!
Най братня згода буде в нас;
Тепер не час
На почестей жадоби!

Наш лан і луг
І рідний батьківський плуг
До праці нас взиває,
Рук наших ожидає;
Ідімо-ж всі в один супруг,
Як другу друг,
Сівба на нас чекає!

Орім свій лан!
Прогнало сонце вже туман,
Остала чиста нива, —
Богата, уродлива...
Зійде буйна пшеничка там
Й господар-пан
Буде мав гарні жнива.

Чого-ж ми ждем?
Досить неволі і тюрем!
Весна скрілить в нас сили...
Засіймо-ж рідні ниви
І жнив своїх ми ще діждем
І заживем
Свобідні і щасливі!

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC. REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912,

Of "Svoboda", (Liberty) Ukrainian newspaper published DAILY at Jersey City, N. J., for April 1, 1930.

State of New Jersey, County of Hudson.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid personally appeared Peter Macheyowsky, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the "Svoboda", and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management and the circulation, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher: Ukrainian National Ass'n, Inc., 83 Grand St., Jersey City, N. J. Editor: Emil Revyuk, 83 Grand St., Jersey City, N. J. Managing Editor: Luka Myshuha, 83 Grand St., Jersey City, N. J. Business Manager: Peter Macheyowsky, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

2. That the owners are: Ukrainian National Association, Inc., Fraternal Order. Nicholas Muraszko, Pres. & Trustee, 852 Clifford Ave., Rochester, N. Y.; J. Kashtaniuk, Rec. Sec. & Trustee, 83 Grand St., Jersey City, N. J.; B. Levczyk, Treas. & Trustee, 48 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

3. That there are no bondholders, no mortgagees and no other securities.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscription during the six months preceding the date shown above is 16,500 per each issue.

PETER MACHEYOWSKY, business manager.

Sworn to and subscribed before me this 3rd day of April, 1930.

HARRY JEWUSIAK, Notary Public

(My commission expires December 7, 1933).

МОСКВА СУДИТЬ УКРАЇНЦІВ.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ.

„СВУ" і терор.

Терористичні настрої серед членів „СВУ" — каже далі акт обвинувачення — поширилися дуже сильно після вбивства С. Петлюри Шварцбардом у Парижі. Симпатичне враження на всіх членів організації зробив атентат Каверди на большевицького посла в Варшаві Войкова. Тоді то деякі члени „СВУ" ставили Каверду за зразок представникам української національної молоді, згуртованої в „СУМ". Вчинок Каверди оцінювали як геройство. В часі чистки високошкільних установ (ВИШ-ів) провідники „СВУ" мали пропонувати членам „Спілки Української Молоді" реагувати на неї терористичними актами. Колиж уже протитерористична атмосфера в „Сум"-і найшла повне право горожанства, коли нею захопились усі, тоді нібито провідники „СВУ" почали намічувати тих комуністичних діячів, що мали впасти перші жертвою терору. Отже першою жертвою мав впасти сам Сталін у Москві. Його „кандидатуру" мав підтримувати акад. Єфремов. Організатор полтавської філії „СВУ" К. Товкач мав зізнати в цій справі ось що: „Єфремов висловив думку, що колиб усунути Сталіна, то це моглоб прискорити розклад партії большевиків і повалення радянської влади. А це дуже полекшилоб роботу в розумінні прискорення загального повстання на Україні з метою відокремити її від Росії".

З черги намітили приноровити терор до Ворошилова і Буденного, що їх зачисляли до людей „дужих волею" серед комуністів. Обвин. Дурдуківський мав зізнати: „До таких дужих волею людей було заражовано також і Ворошилова та Буденного. У звязку з тим, що перед початком цієї розмови була дискусія про доцільність терору, зробили висновки, що коли нищити кого, то тільки таких людей як Сталін, Ворошилов, Буденний"... А такий „заприсяжений терорист" із „СУМ-у" як Павлушків мав зізнати ось що таке: „Зустрівши одного разу в Києві машину Ворошилова, коли той проїздив здається на маневри, я дуже щкодував (!), що не було в мене зброї. Інакше я конче вчинив би замах на того члена Наркому"... Гарний собі „терорист" — нема що казати! Якби був мав револьвер, то був би мабуть стріляв!

Пізніше реєстр намічених „жертв" терору збільшився ще й особою теперішнього народнього комісаря освіти в УСРР М. Скрипника. Позатим „терористи" зі „СУМ-у" і „СВУ" не тільки не виконали ні одного терористичного акту, але й не намітили більше кандидатів на смерть. Принайменше акт обвинувачення нікого крім поданих не називає.

Цілого обговореного відділу в акті обвинувачення зроблено такі висновки: „1) У період свого істнування „БУД" приноровлював масовий терор, який здійснювали банди, що були під керівництвом „БУД". У період „СВУ" керівники та ідеольоги української контрреволюції включають до програми своєї діяльности також індивідуальний терор; 2) питання про практичне запровадження терору обговорювали в останній період істнування „СУМ" і „СВУ" і, зустрівши позитивне ставлення, члени „СВУ" ухвалили його; 3) керівники „СВУ" проповідували теорію масового винищування комуністів; 4) „СВУ", що організувала й кермувала організацію молоді „СУМ", готувала її членів до виконування терористичних актів, скерованих проти проводирів радянської влади і комуністичної партії; 6) лікарі — члени медичної групи „СВУ" — принципово висловлювались за вживання в своїй лікарській діяльности терору, не застосовуючи лікарської етики щодо комуністів". — („Діло").

Степан Мусійчук.

„ЧЕРВОНИЙ МОСКОВСЬКИЙ ТЕРОР".

Досить вже мук, терпінь і погорд
Від азіятських диких орд, —
Зі сходу і півночі...
Не засліпить нам очі
„Червоний" цар-Ірод!

Не зваблять нас „товарищі"
І пролетарські їх кличі
Інтернаціональні,
Підлесні і зухвальні,
Вони нам не воні!

Для нас одно: старий царизм
Й новий московський комунізм, —
Нам ніс він все лиш зраду,
Україні загладу...
Не по шляху нам з ним!

Не згладив нас татарський хан,
Ні білий деспот-цар тиран,
Ані Сибір, нагайка, —
Не згладить й „чрезвичайка"...
Даремний злобний плян!

Над нами звис тутртур сумерк,
Вже перелялась чаша вщерть, —
Нам не страшні страдання,
Ні „стенки", ні заслання...
Життя нам, — або смерть!

Вже не за горами той час, —
Селянських міліони мас
Зірвуться в Україні
Й насиплють гріб комуні...
Буде Держава в нас!

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Ф. Д., Дітройт, Міш. Треба подавати при перепису місце уродження так, як цього вимагає уряд, себто подавати державу, до якої це місце належить.

Ярослав Гашек.

КРИМІНАЛЬНО-СЛІДЧЕ БЮРО.

(Гумореска).

Мені з хати вкрали годинник. Я дістав був той годинник у спадщині від моєї прабабки. Годинник був старинної роботи, можливо батька моєї прабабки, що сам був годинникарем. На тодішні часи годинник був вершком мистецької роботи та мав шіснацять маленьких брилянтів на золотій коверті. Про крадіж я переконався, коли хотів знову заставити годинник. За нього мені все давали около чотириста корон, а їх мені частенько недоставало.

Я пішов до директора празького кримінально-слідчого уряду й увійшов у його кабінет. Він, здавалося, нахиляючись оглядав якісь папері, а поправді спав. Перед ним на стіні висів образ, що зображав справедливість, яка держить за обшивку якогось гільтая. Над образом висіли мистецьки виконані кайдани. Коли я підійшов ближче, директор підвівся трохи, а я в зеркалі, що висіло з лівого боку, побачив, як він протер очі, позіхнув, сонно глянув на мене та пробурмотів:

— Прошу ввійти.

— Я вже ввійшов.

Директор обернувся до мене на кріслі і я побачив лице постаршого мущини, дуже строгого виразу.

— Що собі бажаєте? — спитав він прудко.

— Я прийшов просити у вас помочі.

Він устав, а його лице набрало великодушного виразу.

— Я вельми радий — сказав він, підходячи до мене — Ось вам моя права рука! — крикнув він і ще більше патетично та кріпко стиснув мою руку. — Позвольте показати вам частину подяк, що я їх одержав. Ходіть зі мною у кімнату викритих злочинів.

„Кімната викритих проступків" це була комірка, а в ній горіла червона лямпочка на маленькім столику. На столику стояв альбом фотографій. Він узяв його в руки, отворив першу картку та показав мені напис: „Фотографії спійманих убийників" і знову замкнув альбом та поклав на місце. Потім із шуфляди добув обвязаний чорно-жовтою стяжкою жмуток письм, виняв кілька зпоміж них і схвильовано сказав:

— Ось вам, любий мій, маленька частинка подяк від моїх клієнтів. Вони довірили мені всі свої тайни. Прочитайте, наприклад, ось цей лист. Та краще буде, коли я сам прочитаю його: „Я щиро дякую вам, що ви викрили того грабіжника, мого чоловіка, котрого ви були ласкаві спіймати на місці проступку з панею Крейчихою, яку я струтила зі сходів. Я ніколи не забуду, як цей поганець прикидався"...

— Ось бачите, — сказав побідно директор кримінально-слідчого бюра — такого щирого листа ви ще не читали. Ця жінка до самої смерти буде мені вірна. А тепер позвольте у кімнату порад.

„Кімната порад" показалася ще меншою комірчиною, ніж „кімната викритих проступків". Освічена була зеленим світлом. На стіні висіли коври з вимережаними трохгранними углами, з котрих проміниста коло торжественно глядію на відвідувача, наче Боже око.

— Тут, ласкавий пане! Ці стіни чули богато тайн. У цій кімнаті бували князі, графи, посли, священики, а часом навіть бідаки, в яких украли мазницю. Тут пройшло, наче в калейдоскопі, богато людей та оставили свої тайни, з яких ніодна не може стати добром улиці. Та тепер приступимо до вашої справи.

Я все розповів йому коротко й ясно.

— Ви кажете, — сказав він і при цьому робив записки у товстім записнику — що годинник, який вкрадено вам, належав до вашої прабабки? А чи ви можете доказати, що цей годинник дістався вам справді від прабабки? Агент повинен знати все. Отже, коли ви годинник справді дістали від прабабки, чи маєте якінебудь документи, що потверджували би ваші слова? На їх основі ми повинні почати слідство. Коли родилася ваша прабабка? Що? Ви не знаєте? Ми мусимо мати її метрику, а на її основі ми переслухаємо всіх, хто мав яке знакомство з вашою прабабкою. Головнож вашу бабусю. Що? Вмерла трицять пять літ тому? Не попадайте в розпуку. Певно будуть свідки, що знали та розмовляли з вашою прабабкою. Що? Вона померла на стопятому році життя? Це трохи замотує справу. Та нічого. Чи маєте підозріння на когонебудь? Ні? Тим краще, бо тоді ми не підемо неправильними слідами. Будь ласка лишити завдаток пятьдесять корон на пошукування, а я зараз відправлю своїх агентів.

Я оставив пятьдесять корон і супроводжений поклонами директора, вийшов із його кабінету.

На другий день я запримітив, що на вулиці, при якій я живу — на тихій вулиці, де всі один одного знають, то там то тут починають глядіти на мене підозріло.

Агенти стали шукати мого пропавшого годинника. Передовсім вони розпиталися про мене у купчихи. Купчиха нічого лихого про мене не знала та відіслала їх у пиварню, де мене краще знали.

У пиварні агенти довідалися, що мене цілими днями нема дома. Купець із другого угла сказав, що я — великий сплетник і що псую молоді жінки.

Сторожиха, показується, знала про мене неприємні речі. Раз, коли вона мені вночі відчиняла двері, то побачила мене з якимсь безусим юнаком. Він виглядав дуже страшно й виявилося, що це була переодягнена жінка. Тепер я сиджу в слідчій вязниці, обвинувачений, що я вкрав годинник у моєї прабабки.

(З чеського переклав М. Н.).

—o—

Енід Карунаратне.

СОНЦЕ, МІСЯЦЬ І КОМЕТА.

(Казка з країни Лянка).

Жила колись у країні Лянка стара, вбога вдова. Вона мала трох синів.

Раз усіх трох синів запросили до сусідного села на богацьке весілля. Заки відійшли, наказали стареньку неньку, щоби добре доглядала хати. Колиж вернулися, мати спиталася їх:

— Щож ви принесли мені зїсти?

Найстарший відповів:

— Я нічого не приніс.

Молодший кинув їй на-пів згорілий смолоскип, що ним світив, коли верталися додому. Наймолодший сказав неньці, щоби подала миску та кинув у неї десять зернят рижу, що були йому лишилися за нігтями. Тоді сталося чудо. Риж розмножився та заповнив цілу миску. Мати подякувала йому за його дарунок і благала для його голови благословення всіх богів. Інших двох синів проклялa.

Найстарший син, що так жорстоко обійшовся з ненькою, став Рагою, блукаючою сумною кометою, другий, що кинув їй горіючий смолоскип, став горячим, пекучим сонцем, а наймолодший, що так ніжно та ласкаво обійшовся з матірю, перемінився в блідий, любий місяць.

(Переклав А. Г.).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗПРИВОДУ ХАРКІВСЬКОГО ПРОЦЕСУ.

Мене, як українського робітника, прямо гидь бере, коли приглядаюся тому становищу, яке забирають наші тутешні большевики зприводу того суду, що то його веде Москва в Харкові над нашими найсвідомішими народнимщ робітниками.

Я думаю, що коли є між нашими большевиками ще люде з якоюсь мораллю і з якоюсь національною свідомістю, то вони хіба вже довше не дадуть себе водити за ніс московсько-большевицьким наймитам української породи.

Українські робітники в Америці повинні станути тепер одним фронтом проти тої московської зарази, яку поширюють „Українські Щоденні Вісти". Хай нашим гаслом буде те, що є гаслом тих, що їх судять у Харкові, себто: Україна для українського народа. Геть з московськими агентами!

Н. Скрипець,
укр. робітник з Нюарк, Н. Дж.

—o—

НАЙВАЖНІША СПРАВА.

Польща добиває нашого селянина, нашу інтелігенцію, нищить наш культурний доробок і кольонізує наші землі. Москва веде таку саму роботу. Ні на одного ні на другого ворога не можна нам числити, бо оба вони хотілиб поживитися богацтвами нашої землі, а наш нарід держати в темноті й в неволі. Наша надія це наші власні сили. Наше визволення є в наших руках. Томи я є за піддержання бойового духа і за бойову акцію.

А. Никорчук,
Бриджпорт, Конн.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

САВТПОРТ, КОНН.

Живіший рух.

Від часу як у нашім стейті взялося наше громадянство до організації своїх сил, ожила й наша невеличка громада. Люде частіще заходять до Народного Дому, обговорюють ріжні справи та читають часописи і книжки.

Дня 16 березня загостив до нас громадянин В. Калина з Ансонії і виголосив відчит про старі часи на Україні.

По відчиті відбулася дискусія, в якій порушено ріжні справи, а між иншим потребу удержання діточої школи й основання будівельно-позичкового товариства. На відчиті було крім місцевих богато наших громадян з Бріджпорт, Конн. З нагоди тих зборів переведено на внесення гром. Осипа Шенґери, предсідателя Народного Дому, збірку на бойову орґанізацію і зібрано $21.45.

Додам, що наш Аматорський Кружок приготовляється до вистави штуки „Сироти", з якої дохід піде на Сиротинець У. Н. Союза.

Жертви зложили: по $1: О. Шенґера, Анастазія Бих, Т. Пивцьо, Д. Махно, Ю. Гоголь, М. Пивцьо, І. Репко, п. Никорчук, М. Ванат, І. Чаплинський, Г. Пилипоньо, М. Гоголь, В. Венґринович, Й. Волк, Т. Ґордзіца, Н. Ґайда; по 50 центів: М. Сендзік, І. Мазінь, К. Хома, І. Кондуп, П. Клубчак. Рештy зложено дрібними датками.

Ю. Гоголь.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З нашого громадянського життя.

Описати життя українського громадянства в Ню Йорку є дуже трудне завдання й можна думати, що або папір не витримає, або той, що хотів би описати його, також не витримає. У менших містах можна всюди виробити собі зрозуміння двох або трох партій, а також не трудно й не тяжко зрозуміти, чого ті ґрупи хотять, чого домагаються й як вони працюють чи то для справи партійної чи загальної. Та щоби зрозуміти ґруповання українського громадянства в Ню Йорку, то мабуть і премудрий Соломон не розібравби нічого. На мою думку, можна сказати, що українське громадянство в Ню Йорку дійсно не має партійного зрозуміння. Воно має саламаху в своїх головах або велику безодню, бо і кожний з Нюйорчан чогось свого домагається, кождий хоче бути стопроцентовим Українцем, ба навіть героєм. Тому нема нічого дивного, що з такої саломахи нема користи ні для партії ні для загальної справи.

Правда, не можна винувати всього громадянства за такий хаос і демаґоґію, яка панує в Ню Йорку. Також не слушно кидати каменем на нашу інтеліґенцію, як дехто робить це в Ню Йорку, а себе вибілюємо гарненькими гробами й не звертаємо уваги, що ті гроби трупами смердять. У Ню Йорку громадянство не хоче сказати собі правди в очи, що кождий з нас поодиноко й всі разом ми самі винуваті за анархію і за роздори, які панують серед нас. Ми спокійно читаємо, як комуністи вистрілюють українських учених, селян і робітників. Ми не хочемо зрозуміти, що большевицькі „Вісти" це московський часопис, котрий нападає не лише на українських націоналістів, а навіть і на українських комуністів, котрі обстоюють самостійність України. Ми любимо слухати, як лідери оборонців викладають відчити чи на улиці, чи в якім домі, що Рідна Школа це попівська, що Просвіта попівська, що кооператива не в руках радикалів, що У. В. О. це малолітки й не здібні ні до чого, що девять шикаґовських бандитів скорше визволилиби Галичину, ніж У. В. О. А українські націоналісти сидять, набравши води в рот, і вслухуються, як їм плюють в очі.

На мою думку, доки громадянство націоналістичного табору не зрозуміє, що не можна національну роботу зачинати й провадити з ворогами націоналізму, доти в Ню Йорку буде анархія й роздори. Національні товариства, а переважно відділи У. Н. Союза, мусять дати почин до зорґанізовання одного правдивого осередку в Ню Йорку. Треба нарешті націоналістам зрозуміти себе й відкинути особисті непорозуміння та обєднатися під єдиним проводом національної організації Обєднання, та робити таку роботу, з якої вийде користь для загального добра української нації.

В. Дроботій.

Правда оживе,
Натхне, накличе, нажене
Не ветхеє, це древле слово
Розтлінеє, а слово нове
Між людьми криком понесе
І люд окрадений спасе.

Тарас Шевченко.

— Чому земля є жіночого роду?

— Бо ніхто точно не знає, скільки їй літ.

Суддя: О, я вже давно не бачив вас! Певно поправляєтеся.

Злодій: Бо, пане суддя, я довго лежав тяжко хорий.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКТГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

Пригадаймо собі на наші славні ГАГІЛКИ

З НАГОДИ ВЕЛИКОДНЯ.

Їх видала загально звісна рекордова компанія

Окей-Одеон

OKeh-Odeon ELECTRIC

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ ХОР.

12 інчів, $1.25.

81501 („Великдень"
(„Ангел Вопіяше" — Укр. Хор „Боян" з Йонкерс, дір. М. Фатюк.

10 інчів, 75 цнт.

15581 „Гагілки", часть 1 і 2 .... Укр. Хор з Йонкерс.

Крім сього варт замовити сейчас у **СУРМИ** в Ню Йорку найновіші українські рекорди:

15609 (В Гаю веленім
(Калина .... Віра Барчанівна, сопрано

НОВИЙ ЛЕМКІВСЬКИЙ РЕКОРД.

10 інчів, 75 цнт.

15607 (Сама я ружу садила
(Заспала дівчина під ліщиною .... А. Барна і Ко.

15608 (Танець на Бойску
(Старий Одрехівський танець .... Орхестра Николи Поточак

Пригадаємо також, що рекорди Окей-Одеон є взірцеві і надаються на науку рідної мови для дітий, а на науку самих мельодій для старших. Тому варт закупити всі рекорди компанії Окей-Одеон і тримати їх в хаті на кожду потребу. Щоби допомогти до закупна всіх рекордів, Базар Сурма пускає їх по таньшій ціні, ніж урядово оголошено, бо як хто замовить 10 рекордів Окей-Одеон за $7.50, то Сурма оплачує почту сам до всіх місцевостий Злучених **Держав**. Понизше подаємо повний список рекордів Окей-Одеон:

ПОАЗБУЧНИЙ СПИС УКРАЇНСЬКИХ РЕКОРДІВ.

10 інчів, 75 цнт.

15535	А я тоє дівча люблю, коломийка	Орхестра Гуменюка
15571	Анюся, полька	Орхестра М. Сербенського
15589	Баламуте	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15587	Бандура	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15577	Біда	В. Савіцький
15571	Бучацька коломийка	Орхестра М. Сербенського
15576	Вечірний дзвін	Евгенія Талпаш і М. Оленин
15550	В чарах кохання, вальц	Орхестра „Вільна Україна"
15554	В краю та в Америці	А. Давиденко, тенор
15588	Галичанка, коломийка	Орхестра Дмитра Корнієнка
15558	Галичанка	В. Барчанівна і І. Давиденко, дует
15540	Гнадзя, полька	Українська Орхестра
15547	Гей ну хлопці до зброї	Укр. Нац. Квартет
15542	Гей видно село	М. Зазуляк, барітон
15553	Гопак, танець	Орхестра П. Замуленка
15539	Де ти бродиш	Г. Шандровський і Тушнів, дует
15567	Дилова полька	Інструментальна
15563	Дівчино моя люба, коломийка	Орхестра П. Замуленка
15546	Дві жінки	П. Давиденко, тенор
15556	Дуб на дуба повалився	Д. Стеценко і М. Давиденко, дует
15570	Думка про старий край	П. Малец, тенор
15572	Журба Гаврилихи	Б. Савіцький і Оленин
15548	Закувала та сива зазуля	Нац. Укр. Квартет
15562	З Америки до краю	В. Барчанівна з хором
15547	За тебе, Україно	Укр. Нац. Квартет
15532	Зеленая рута, жовти і цвіт	М. Зазуляк, барітон
15565	Ірчик, пісня	С. Боднарчук
15589	Каменецька коломийка	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15541	Карі очи	Марія Машір, сопран
15572	Клопіт Микити з жінкою	Б. Савіцький і М. Оленин
15546	Кохання	Д. Стеценко і П. Давиденко, дует
15580	Кокотка полька	Орхестра Дмитра Корнієнка
15541	Колиб мені, Господи	Марія Машір, сопран
15539	Коли розлучаються двоє	Г. Шандровський і С. Тушнів
15561	Коло млина, коломийка	Орхестра П. Замуленка
15563	Коломийка	Орхестра Суровика
15587	Коломийка Тишицька	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15565	Колись дівчино мила, пісня	С. Боднарчук
15548	Комар	Укр. Нац. Квартет
15562	Козак відїзджає	В. Барчанівна і Й. Давиденко, дует
15559	Лесинонька	Укр. Нац. Квартет
15570	Любовниця Петра	М. Оленин, сопран
15554	Любов	А. Давиденко, тенор
15585	Лугом іду, коня веду	Віра Барчанівна і І. Давиденко, дует
15595	Лучше було не любити і Кума	Віра Барчанівна і І. Давиденко
15592	Лучка зелена, танець	А. Барна і Ко.
15563	На Гончарівці, полька	Орхестра Суровяка
15566	На горах Манджурії, вальц	Л. Субота, сольо на гармонії
15569	Наша коломийка	Інструментальна
15578	Наша коломийка	Орхестра М. А. Сербенського
15551	На риночку, полька	Орхестра „Вільна Україна"
15590	На Україні	Орхестра Дмитра Корнієнка
15560	На вулиці дутка грає, коломийка	Орхестра Замуленка
15544	За зеленій траві	Л. Субота, сольо на гармонії
15573	Не хочу бути чоловіком	Б. Савіцький
15575	Невдача Панчихи, часть 1 і 2	Б. Савіцький і М. Оленин
15566	Не журись, полька	Л. Субота, сольо на гармонії
15592	Одрехівський танець	А. Барна і Ко.
15582	Ох! Не люби двох	В. Барчанівна і Й. Давиденко, дует
15534	Ой чомуж ти не такий, козак	Квартет П. Гуменюка
15535	Ой я собі козак лепський	Квартет П. Гуменюка
15557	Ой я козак, коломийка	Орхестра Замуленка
15555	Ой на горі чорна хмара	Український Хор
15558	Ой піду	В. Барчанівна і П. Давиденко, дует
15551	Оксана, коломийка	Орхестра „Вільна Україна"
15542	О Україно	М. Зазуляк, барітон
15537	Ой гиля білі гуси	М. Зазуляк, барітон
15543	Ой лопнув обруч	Укр. Нац. Квартет
15537	Ой не спиться, не лежиться	М. Зазуляк, барітон
15582	Пікнік	В. Барчанівна і Й. Давиденко, дует
15585	По дорозі жук, жук	В. Барчанівна і Й. Давиденко, дует
15545	Прометей	Укр. Нац. Квартет
15532	Пропала надія	М. Зазуляк, барітон
15560	Рідні пісні	Орхестра П. Замуленка
15584	Родина	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15588	Румунка, коломийка	Орхестра Дмитра Корнієнка
15578	Січовий козак	Орхестра М. А. Сербенського
15583	Січовий марш	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15549	Сива зазуленька	Укр. Нац. Квартет
15569	Сміх	П. Давиденко, тенор
15555	Сміло, брати	Український Хор
15577	Свячене	В. Савицький
15552	Тай орав мужик	А. Рогальський, барітон
15591	Танок з українських пісень, часть I і II	Орх. Дмитра Корнієнка
15593	Тече вода з під явора, часть I і II	А. Барна і Ко.
15579	Тете а тете, полька	Орхестра Дмитра Корнієнка
15580	Тремоло полька	Орхестра Дмитра Корнієнка
15533	Тропак	М. Зазуляк
15583	У. С. С. Марш	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15544	Українська коломийка	Л. Субота, сольо на гармонії
15540	Український танець	Українська Орхестра
15567	Український танець (шумка)	Інструментальний
15594	Українська полька і Гоп мої гречаники	Орхестра Дм. Корнієнка
15568	Україно, мати, кат сконав	Укр. Нац. Квартет
15561	У неділі, полька	Орхестра Замуленка
15573	Циган на толоці	Б. Савицький
15596	Чася мазурка і Солодка полька	Орхестра М. А. Сербенського

Коли хто хоче мати рекорди ще у великоднім часі, нехай замовляє сейчас, бо то не легко виповнити всі замовлення, коли вони прийдуть пізно. Заходіть, або пишіть на адресу:

SURMA BOOK-MUSIC CO.,
103 Ave. A, New York, N. Y.
(межи 6-ою і 7-ою улицею).
PHONE: DRY DOCK 3782.

НОВИНА! УКРАЇНЦІ В НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ! НОВИНА!

НОВА ПОБІДА РАДЯНСЬКОЇ КІНОМАТОГРАФІЇ

ВІДЛАМОК ІМПЕРІЇ

— буде висвітлюватись —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-го КВІТНЯ 1930 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ, 66-68 E. 4th St., New York, N. Y.

ОДНА З НАЙКРАЩИХ РАДЯНСЬКИХ ФІЛЬМ

ЦЯ ФІЛЬМА ВИСВІТЛЮВАЛАСЬ НА БРОДВЕЮ З ВЕЛИКИМ УСПІХОМ. БАГАТО ЛЮДЕЙ ХОДИЛИ ПО ДВА РАЗИ НА її ВИСВІТЛЮВАННЯ.

В фільмі показується будівництво нового суспільства. Історія людини, загубившої память.

НОВИНКИ З РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

Приходіть самі і приводіть своїх знакомих на висвітлювання фільми:

ВІДЛАМОК ІМПЕРІЇ.

Початок від години 5-тої вечером до 11-тої безперервино. — Вступ 40 цнт., діти 15 цнт.

Дві великі машини і тому технічно фільма буде висвітлена так само як і у великім театрі, Вашим обовязком є прийти на висвітлювання цеї фільми до Укр. Роб. Дому! 77-8

З МУЗИКИ.

Т-во Friends of Music закінчило свій сезон. На послідний концерт взяли оперу англійського композитора Г. Пурсела (1658—1695) „Дідона й Еней".

За свойого життя не зазнав цей композитор слави і не мав признання, аж пізніщі покоління розглянули його праці та прийшли до переконання, що Г. Пурсел це один із найвидатніщих композиторів, яких видала Англія. Не мав він щастя і в родинному житті: жінка часто в хату не пускала і він, вистоюючи часто під своїми дверима, переходолився і це загнало його передчасно до могили.

Композиції Пурсела далеко випередили у той час Італію, яка розтрубила свою славу (так як вона це вміє) й замилила на довго очі Европи. Треба було ждати літа, заки таки пізнався на зовнішному бліхтрі чванькуватої італійщини.

Зміст до опери „Дідона й Еней" походить зі старогрецької мітольоґії про розлуку Енея з любою Дідоною. Це властиво трагедія, на лад старогрецький, у якій є дієві особи, хор і духи.

На послідному концерті давали її у перерібці Артура Боданського (дірігента Метрополітен Опери і Т-ва Friends of Music). Він не тільки поширив інструментацію Пурсела, але й музику дав у модерно обробленій формі.

З солістів, а було їх пять, перше місце належить признати оп. співачці Matzenauer. Хор був певний і краще звучав, як бувало. Видно, що у продукцію Пурселевої опери вложено як найбільше праці.

На новий сезон намічено дати твори Mozart-a, Bethoven-a, Cherubini-ого, Brahms-a, Smetan-и, Janacek-a і инших.

Дірігентом на далі буде А. Bodansky, а хор збільшений до 160 осіб.

Послідний сезон, завдяки проводови А. Боданського, не тільки підніс значіння Т-ва, але дав повну запоруку, що дальша праця цього товариства буде мати повний успіх.

М. О. Г.

ПОДЯКА.

Складаю сердечну подяку Головному Урядові Українського Народного Союза за виплачення мені 500 долярів посмертного по мойому мужови Йосифові Лукасевичові, котрий належав до У. Н. Союза, від. 234.

Желаю У. Н. Союзові ліпшого розвою.

Текля Лукасевич,
Елизабетпорт, Н. Дж.

ПОЗІР! NEWARK І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

В СУБОТУ, ДНЯ 5-ГО КВІТНЯ (APR.) 1930 РОКУ

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

в 69-ті роковини смерти найбільшого українського поета і апостола правди й науки ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ, 57-59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

Початок в годині 7.30 вечером. — Вступ 50 центів.

Хор Товариства „Будучність" під управою проф. Ю. Кириченка.

В концерті возьме участь український соліст п. Ординський з хору Кошиця; скрипкове сольо відограє Paul Savege і панна Maria Savege відограє Саксофон сольо; будуть деклямації, відчит про Шевченка. На такім святі не повинно бракнути ні одного свідомого Українця, бо Шевченко в боротьбі за кращу долю українського народу і за волю України віддав все, що мав. — Тов. „Будучність". 78-9

ТАРАСОВИЙ ВЕЧІР

— уладжує —

ШКОЛА УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТАНКІВ

артиста-балетмайстра Василя Авраменка

В СУБОТУ, ДНЯ 5-ГО КВІТНЯ (APR.) 1930 РОКУ

точно в 8-мій годині ввечір,

В ГАЛІ УКР. НАРОДНОГО ДОМУ,

217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Вступ 50 центів. Діти 15 центів.

На програму складаються: Скрипковий і мандоліновий ансамбль проф. Гайворонського під його особистим проводом. — Діточий Хор У. Н. Школи на 14 вул. в Ню Йорку і Хор Школи Укр. Нац. Танків арт. Авраменка під проводом учит. Стеткевича. — Деклямації учнів Школи Авраменка. — „Тарас пастушок", песа в 2 діях Северини Кабаровської, відограють учні У. Н. Школи на 14 вул. в Ню Йорку. — Живий образ при участи балетмайстра Авраменка. 77-9

ЖАЛУЄ, ЩО СКОРШЕ НЕ ЗНАВ.

„Ще до недавна я був безрадний. Думав я, що прийдеться терпіти до самої смерти, однак завдяки **Гінду Бренд Зіллю** сьогодня знаю, що жию. Апетиту до їди в мене не було, а що зів, то зараз ґази здували мене, до горла пхалося, підпирало під грудьми й відбивалося. Неприємний віддих і часто я чув горячку в середині, заворот голови, а в послідних часах давалося відчувати ломання в раменах. Лікарі і медицина не давали мені найменшої полекші, доперва славні ГІНДУ БРЕНД ЗІЛЛЯ виратували мене від загибелі, тільки жалую, що скорше не я не знав о тій природній медицині". — Це слова Федора Боднаренка, 802 Рокавей Еве., Бруклин, Н. Й. 78

Ціна за пачку $1.00, 5 пачок за $6.00.
НЕВДОВОЛЕНИМ ЗВЕРТАЄМО ГРОШІ.

ГЕМОРОЇДИ І ПАЙЛС

Як терпите на сі долеглиности замовте сьогодня „ФРАНГО", знаменитий лік на сі недуги. — Ціна $5.00.

Вистарчить на чотири неділі лічення.

BARON A. BORAK,
307 EAST 18th ST., NEW YORK, N. Y.

ПРОГУЛЬКА

ДО ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ НА НАЙБІЛЬШІМ ТА НАЙВИГІДНІШІМ КОРАБЛІ В СВІТІ

ЛЕВАЯТАНІ

ЛІНІЇ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ВІДІДЕ 28 ЧЕРВНЯ (JUNE 28) 1930 ПІД ПРОВОДОМ

Д-РА ВАСИЛЯ БОРАКА

секретаря Комітету Збаражчан, котрий поїде аж до Збаража, до своїх батьків у селі Черниховцях, та заопікується в дорозі баґажом і всіми потребами прогульковців.

Учасники прогульки будуть поміщені в каютах на найлучшім покладі бувшої ТУРИСТИЧНОЇ КЛЯСИ.

ШИФКАРТА в обидві сторони до Львова $209.00
ШИФКАРТА в обидні сторони до Тернополя 211.50

Военний і поголовний податок додатково.

Повища ціна включає один день в Парижі й один день в Берліні.

Відвідайте разом із Вашими дітьми старий край та проведіть літо з вашими кревними, бо подорож винесе дешевше як життя тут на фармі.

Зголошуйтеся сейчас для забезпечення місця на славнім кораблі та виготовлення потрібних документів і віз до УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th St., New York, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ гр.-кат. священик пошукує душпастирської посади. Голоситись: 77-9

СВЯЩЕНИК,
675 E. 183rd ST., NEW YORK, N. Y.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого вуйка Семка Клим, походить з села Полонна, повіт Сянік. Хто подасть мені його адресу, або фамілії, дістане надгороду. 75-8

DANKO ANANIEWICZ,
12852 Schaden St., Dearborn, Mich.

ХТОБИ з поважаних читачів знав, де знаходиться НИКОЛА ФИЛИПЧУК (або Пилипчук), прошу подати мені його адресу; або він сам нехай зголоситься до: 78-9

ANTHONY HALOSKI,
Box 234, Frankfort Heights, Ill.

УКРАЇНСЬКА РОДИНА пошукує старшого мущини, який не може працювати у фабриці, до помочі коло дому. Одержить мешканнє і харч. Голоситись до: 78-9

STEPHEN YADLOWSKY,
New Essex Street, Rahway, N. J.

ДІМ ЗА $100

Однофамілійний (двоповерховий) дім, при парку, зі всіма уліпшеннями, огріття, оден блок від школи, шторів і боса, близько фабрик, лота 40x100, 30 мінут їзди з Ню Йорку трома залізницями. Ціна $3,750, готівки $100, решта по $30 місячно. Голоситися особисто або листовно до властителя: **Mr. De TYNFO, 206 Broadway, New York, N. Y.** Відтворено що дня до 6-ої вечером, в неділі до 12-ої в пол.

ПРОДАЄ
ДОМИ
в місті НЮ ЙОРКУ і околиці
Українська Фірма
С. ФЕСОЛОВИЧА і М. КОБЗІСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City.
Tel. Orchard 9677. 16-

ФАРМА 109 АКРІВ,

дім 5 кімнат, в добрій місцевости, добра барна і другі будинки, 1½ милі від міста і залізниці, 60 акрів під управою, 20 акрів ліса, 10,000 нарізаного дерева, вся фермерська машинерія, 2 коні(корова, 10 курей. Ціна $4,500, половина готівкою. Відповіди в англійській мові. 75-80

Mr. E. NAZARENKO,
Castleton, N. Y.

16-ФАМ. ДІМ ЗА $1000.

16-фамілійний, мурований з білої цегли дім, з 4 шторами, на розі, в Нюарку, Н. Дж., в добрій дільниці, вирентований. Чистого зарібку на домі річно $2,000. Вдова з причини старости мусить сейчас його спродати за дуже низьку ціну. Голоситися особисто або листовно до: 78-9

Mrs. ANNA CARDONER,
44 Huntington Terrace, Newark, N. J.

DR. N. M. HNATYSHYN

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР
2191 Professor St., Cleveland, Ohio.
Проти українського банку).
Телефон: Atlantic 2054.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

Тепер можна купити гарний новий дім в середині міста **КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.** Вже много домів продано і дальше будується. Ціна дуже приступна і на легкі сплати. Вплати $500.00.

Голосіться до будівничого в неділю, від год. 1 до 6 пополудни. 53-5

JOHN L. GINDA,
390 Grant Ave., Carteret, N. J.
Tel. 1062 Carteret.

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН

Деревця овочеві (щепи) всякого рода, рівнож дерева тінисті, корчі оздібні, рожі, виногради, живоплоти і т. п. Усі дерева є інспектовані через State Mass. і гарантовані. Своїм костумерам даєсь інформації в українській або англійській мові. Пишіть по цінник: 38—

SHABAN NURSERY,
ДМИТРО ШАБАН, власт.
27 ARTISAN STREET,
WILLIMANSETT, MASS.

НА АСТМУ ПІДЧАС ЗИМИ.

Метода Помічна Терплячим на Астму навіть в Найгірших Випадках. — Пишіть по Дарову Спробу.

Коли терпите на Астму підчас холодів і непогоди, коли дусить Вас за кождим віддихом, не забудьте замовити сейчас, даром на спробу, методи Frontier Astma Co. Нема ріжниці, де живете, або чи вірите в якунебудь поміч, пишіть по сю дарову спробу. Коли терпілисьте ціле життя і пробували, що думали найліпше на поборення Астми та навіть стратилисьте цілком надію, пишіть по сю дарову спробу. Се одинокий спосіб, в який можете довідатися, що за прогрес робиться для Вас помимо всіх минулих невдач Ваших та спроб визволитися від Астми. Тому пишіть по сю дарову спробу і то сейчас. Її оголошується тому, щоби кождий терплячий зміг покористуватися сею прогресивною методою і попробував перший раз її даром, котра є знана днесь тисячам як найбільша новість, яку коли бачили. Пришліть купон днесь. Не чекайте.

FREE TRIAL COUPON.
FRONTIER ASTHMA CO.,
451 J. Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.
Send free trial of your method to:

О. Е. МАЛІЦЬКИЙ

АДВОКАТ
512 SOCIETY FOR SAVINGS BLDG.
Tel. Main 5720
CLEVELAND, OHIO,
САВТ САЙД ОФІС, ВЕЧЕРАМИ:
2191 PROFESSOR STREET
(напроти Українського Банку)
Tel. Atlantic 2054.

ДІВЧАТА І ЖІНКИ:

Коли Ваш бюст пласкій, нерозвинений, не тішитеся красою [illegible] повабом, коли твар і инші [illegible] занадто водохаті, або волосся [illegible] голові рідке і випадає, [illegible] шої методи ВІДМОЛОДЖЕННЯ [illegible] шіть по безплатні ІНФОРМАЦІЇ [illegible] до: D. WROBLEWSKI & CO. [illegible] Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

EXTRA! EXTRA

ДАРОМ [illegible]

собі богато новостей, як [illegible] ресних річей. Пишіть [illegible] кілька марок на оплату пер[illegible] адреса: Practical Sales Co., 12[illegible] Irving Ave., Desk SV., Chicago Ill.

МІЗАР
Король НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ.

Випробований середник на улекшення Ревматизму і перестуди, біль в руках, ногах, крижах, плечах, зимно у ногах, а поза шкіру якби мурашки лазили, і на улекшення дихавиці і всякої пухлини. — МІЗАР, великий слоїк $6.25, малий $4.25. — ЗДРОЯНКА [illegible] середник здержує випад [illegible] усуває порплі і помічний [illegible] волосся. Ціна за фляшку [illegible] Належитість висилати [illegible] мовленнєм, коли він не [illegible] звернемо вам вашу [illegible] Пишіть на сю адресу:

F. SOROKOWSKI,
2152 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦІ
Ми робимо гарні похорони
ПО $150

Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас:
Офіс: 465 Avon Avenue.
Phone: Terrace 8882, або Waverly 1636, Newark, N. J.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave.
Phone: Brunswick 7767 або 7768
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave.
Phone: Hemlock 5500
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ВЖЕ МОЖЕТЕ ОДЕРЖАТИ НОВИЙ КАТАЛЬОГ КНИЖОК КНИГАРНІ СВОБОДИ РІЖНОГО ЗМІСТУ. ВИСИЛАЄТЬСЯ ЙОГО ЗА НАДІСЛАННЄМ 2-ЦЕНТОВОЇ МАРКИ НА ОПЛАТУ ПЕРЕСИЛКИ.
SVOBODA
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N. J.

Zonite
For pyorrhea

For prevention against gum infections, use Zonite, the new powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.